Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

11 октябрь, чоршанба, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. 197 (1199)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СУРАТДА: қабул пайти. А. ТЎРАЕВ олган сурат.

10 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Бош котиби Вильгельм Ҳойнкни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари меҳмонни Ўзбекистонга ташрифи билан қутлар экан, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг ташаббуси билан республикамизда ўтказилаётган халқаро семинар нафақат Ўзбекистон, балки Марказий Осиёдаги бошқа мамлакатларда экология ҳолатини барқарорлаштиришда ҳисса қўшишига ишонч билдирди.

— Сиз бевосита иштирок этаётган мазкур анжуман яқинда Нукусда Орол денгизи ҳавзасини барқарор ривожлантириш бўйича ўтказилган халқаро семинар билан ҳамоҳангдир. Чунки Нукус семинарида кўплаб халқаро ташкилотлар билан бирга ЕХҲТ вакиллари ҳам фаол иштирок этган эди, — деди Ислом Каримов.

Вильгельм Ҳойнк самимий қабул учун миннатдорлик билдирар экан, мустақил Ўзбекистон Республикаси эришаётган сиёсий, иқтисодий ютуқларни бутун жаҳон жамоатчилиги зўр эътибор билан кузатаётганини қайд этди. Минтақадаги экология ҳолати масаласига тўхталиб, бу муаммони ечишда кўмаклашиш учун қўлидан келган барча имкониятларни ишга солишини айтди.

Қабул чоғида Ўзбекистон билан Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

Қабул чоғида Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Тошкентдаги минтақавий вакили А. Резник ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЕВРОПАДА ХАВФСИЗЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИНИНГ «АТРОФ-МУҲИТНИ ҚАЙТА ТИКЛАШ» МАВЗУИДАГИ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ТАБРИГИ

Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг «Атроф-муҳитни қайта тиклаш» мавзуидаги халқаро семинари иштирокчилари — халқаро ташкилотлар вакиллари, Марказий Осиё давлатлари ва бошқа хорижий мамлакатлар делегацияларини самимий қутлайман.

Жаҳон жамоатчилиги ядро урушлари хавфини тугатиш, кимёвий ва бактериологик қуролларни қўллашнинг олдини олиш, минтақавий зиддиятларни бартараф этиш учун тинимсиз саъй-ҳаракатлар қилмоқда. Бу ўта муҳим тарихий вазифалардир. Бироқ, улар ҳам инсон ва табиат ўртасидаги муносабатлар уйғунлигини шошилинч равишда тиклаш заруратини инкор этолмайди. Назаримда, бу муаммо жаҳон ҳамжамиятининг янги, XXI асрдаги саъй-ҳаракатларининг асосий мазмуни бўлади.

Биз мазкур семинар эзгу мақсад — минтақада экологик вазиятни барқарорлаштириш, Орол фожиаси туфайли издан чиққан атроф-муҳитни тиклаш механизмларини ишлаб чиқиш, инсон ҳаёти ва фаолияти учун қулай шарт-шароит яратиш йўлида муҳим қадам бўлишига умид боғлаймиз.

Асримизнинг бу долзарб муаммосига бўлган қизиқиш, бу муаммони ҳал этишга бўлган теран истак, астойдил ҳаракат ва илмий изланишлари учун мазкур анжуман ташкилотчилари ва иштирокчиларига самимий миннатдорлик билдираман.

Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ва унинг Бош котиби жаноб Вильгельм Хойнкнинг Тошкентда минтақавий бюро очиш хусусидаги қарорини қутлайман. Биз бу бюро билан мустаҳкам ҳамкорликни Марказий Осиё минтақасидаги тинчлик, барқарорлик ва осойишталикни таъминлашнинг яна бир кафолати деб биламиз.

Семинар иштирокчиларига самарали ва муваффақиятли фаолият кўрсатишда, белгиланган хайрли вазифаларни бажаришда муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсизлар.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА УЧРАШУВ

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулҳошим Муталов 10 октябрь куни Индонезия Республикаси соғлиқни сақлаш вазири, доктор Суджуди раҳбарлигидаги делегация аъзолари билан учрашди.

А. Муталов меҳмонларга Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, соғлом авлодни тарбиялаш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида гапириб берди.

Доктор Суджуди Ўзбекистонда тиббиёт тизими мустаҳкам асосга эга эканини таъкидлаб, юртимизда мутахассислар тайёрлаш даражаси ва умуман, соғлиқни сақлаш борасида қилинаётган ишлар таҳсинга лойиқлигини айтди. У Индонезия Ўзбекистон билан тиббиёт соҳасида ҳамкорлик қилишдан манфаатдор эканини таъкидлади.

Учрашувда Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазири Ш. Каримов қатнашди.

Учрашувда Индонезиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ҳасан Абдулжалил иштирок этди.

(ЎзА).

СОҒЛОМ АТРОФ-МУҲИТ — БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ГАРОВИ

10 октябрь куни Тошкентда Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг атроф-муҳитни тиклаш бўйича халқаро семинари бошланди. Семинарда Германия, Италия, АҚШ, Буюк Британия, Туркия каби ЕХҲТга аъзо ўнлаб давлатлар, Марказий Осиё республикалари ва бир қанча халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этмоқда.

Семинарни ЕХҲТнинг Бош котиби доктор Вильгельм Хойнк очди. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг семинар иштирокчиларига йўллаган табригини ўқиб эшиттирди.

Шундан сўнг Вильгельм Ҳойнк «Халқаро ҳамкорлик ва ЕХҲТнинг атроф-муҳит муҳофазасига қўшган ҳиссаси» мавзуида маъруза қилди.

— Мазкур семинар ЕХҲТга аъзо давлатларнинг эътиборини Марказий Осиёдаги экология масалаларига, хусусан, бутун жаҳон учун хавф туғдираётган Орол денгизи муаммосига қаратиш, ҳамкорликда фалокатнинг олдини олиш йўлларини қидириш имконини беради, — деди у. — Марказий Осиё, жумладан, Ўзбекистон халқи минтақадаги экология ҳалокатига қарши курашиш йўлида ёлғиз эмас.

Семинар иштирокчилари БМТнинг атроф-муҳит муҳофазаси бўйича дастури фаолияти билан танишдилар, минтақадаги экология ҳолатини яхшилаш масалаларини муҳокама этдилар.

Маълумки, ўтган йили Тошкентда ўтказилган ЕХҲТнинг илк семинарида Марказий Осиё минтақасидаги иқтисодий, ижтимоий ва бошқа бир қатор муаммоларни ҳал этиш билан боғлиқ кўплаб масалалар муҳокама этилган эди. Мазкур анжуманда эса аниқ мавзу — минтақада атроф-муҳитни тиклаш, бу борадаги энг самарали йўлларни излаб топиш ва уни амалга оширишда жаҳон жамоатчилиги билан кенг ҳамкорлик қилиш масалалари кўриб чиқилади.

Минтақавий хавфсизлик, иқтисодий, илмий-техник ва ижтимоий соҳалардаги ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи мазкур нуфузли ташкилот ўз фаолияти давомида атроф-муҳит муҳофазасига ҳам катта эътибор бериб келмоқда. Зеро, бугун минтақавий хавфсизлик ва барқарорлик нафақат сиёсий ҳамда ҳарбий омиллар, балки атроф-муҳит муҳофазаси, табиий мувозанат ва инсон омили билан ҳам бевосита боғлиқдир.

Шу боис ушбу семинарни яқинда Нукус шаҳрида ўтган Орол денгизи ҳавзасини барқарор ривожлантириш бўйича халқаро конференциянинг мантиқий давоми, дейиш мумкин. Семинарда Орол денгизи муаммоси Нукус конференцияси натижалари асосида ва БМТ доирасида муҳокама этилади.

Семинарнинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари С. Саидқосимов, ташқи ишлар вазири А. Комилов қатнашди.

Семинар Урганч шаҳрида ўз ишини давом эттиради.

(ЎзА).

ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНАДИ

7 октябрь куни Қоҳирада Ўзбекистон Республикаси элчихонасининг расмий очилиш маросими бўлиб ўтди.

Маросимда Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов ва Миср ташқи ишлар вазири Амру Муса икки мамлакат халқлари ўртасидаги азалий дўстона муносабатлар ривожланиб бораётгани ҳақида сўзладилар. 8 октябрь куни Миср ташқи ишлар вазири Амру Муса ва Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов Миср ва Ўзбекистон ўртасидаги икки томонлама муносабатларни янада тараққий эттириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Музокаралар якунида Ўзбекистон ва Миср ташқи сиёсат маҳкамалари раҳбарлари икки мамлакат Ташқи ишлар вазирликлари ўртасидаги ҳамкорлик ва маслаҳатлашувлар ҳақидаги битимни имзолади.

Битимни имзолаш маросимида Ўзбекистон Республикасининг Миср Араб Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Шамсуддин Бобохонов иштирок этди.

***

9 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов Миср Араб Республикаси Президенти Муҳаммад Ҳусни Муборак қабулида бўлди.

А. Комилов Миср Президентига Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг мактубини топширди.

Суҳбат чоғида ўзаро алоқаларни янги босқичга кўтариш, айниқса, савдо-иқтисодий, сармоялар ҳаракати, сайёҳлик, самолётлар қатновини йўлга қўйиш соҳаларида ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасидаги масалалар хусусида фикрлашиб олинди.

(ЎзА).

ҒАЛЛА ЭКИШ ТУГАЛЛАНДИ

Мамлакат ғалла мустақиллигига эришишга муносиб ҳисса қўшиш иштиёқида меҳнат қилаётган Фарғона вилояти деҳқонлари кузги дон экишни ниҳоясига етказдилар. 102 минг гектар ерга буғдой ва арпанинг серҳосил ва эртапишар навлари экилди. Айни пайтда 50 минг гектар майдондаги ғаллага дастлабки ишлов бериш бошлаб юборилди.

(ЎзА).

САМАРҚАНД БИЛАН ТАНИШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Индонезия соғлиқни сақлаш вазири доктор Суджуди раҳбарлигидаги делегация 9 октябрь куни Самарқандга ташриф буюрди.

Индонезия делегацияси аъзолари дастлаб имом Исмоил ал-Бухорий масжидини зиёрат этдилар.

Меҳмонлар сўнгра Самарқанддаги тарихий ёдгорликлар ва қадимий осори-атиқаларни томоша қилдилар.

Делегация аъзолари Самарқанддаги «Болалар жарроҳлиги ўқув-илмий ва даволаш бирлашмаси»га ҳам ташриф буюрди. Доктор Суджуди шифохонада беморларга яратилган шарт-шароитлар, замонавий тиббий асбоб-ускуналарнинг амалиётда қўлланиш усуллари билан қизиқди. У шифохонада тиббий мутахассислар тайёрлаш ва беморларни даволаш сифати жаҳон андозаларига мос келишини таъкидлади.

(ЎзА).

СОҲИБҚИРОН ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон халқлари тарихи давлат музейида Амир Темур ҳаёти ва фаолиятини тадқиқ этиш масалаларига бағишланган илмий сессия иш бошлади. Уни Ўзбекистон Фанлар академияси ижтимоий-гуманитар фанлар бўлими уюштирди.

Илмий сессияни Ўзбекистон Фанлар академияси президенти вазифасини бажарувчи Ж. Абдуллаев очди.

Маълумки, республика Вазирлар Маҳкамаси 1994 йил 29 декабрда «Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини нишонлаш тўғрисида»ги қарорини қабул қилган эди. Қарорда буюк соҳибқирон номи билан боғлиқ обидалар ва қадамжоларни таъмирлаш, ободонлаштириш, Темурийлар даври тарихи музейини барпо этиш, адабиётлар нашр қилиш сингари тадбирлар билан бирга келгуси йил октябрь ойида «Амир Темур ва унинг дунё тарихида тутган ўрни» мавзуидаги халқаро анжуманни ўтказиш ҳам кўзда тутилган.

— Бугунги сессияни ўтказишдан кўзланган мақсад, — деди ЎзФА вице-президенти И. Искандаров, — халқаро илмий конференция дастури ва концепциясини ишлаб чиқиш, шу пайтгача бажарилган ишларни сарҳисоб қилиб, келажакдаги тадбирлар режасини тузишдир.

Сессияда буюк аждодимизнинг улуғ давлат арбоби, саркарда ва фан-маданият ҳомийси сифатидаги фаолиятини ўрганиш борасида илмий изланишлар қизғин давом эттирилаётгани таъкидланди. Анжуманда сўзга чиққан тарихчи олимлар Амир Темур ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолиятини илмий талқиқ этиш ва адабиётларни кенг оммага етказиш борасидаги фикр-мулоҳазаларини билдирди. Халқаро анжуманда муҳокама қилиниши лозим бўлган масалалар белгиланди.

(ЎзА).

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1995 ЙИЛ 10 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ (ФОИЗ ҲИСОБИДА)

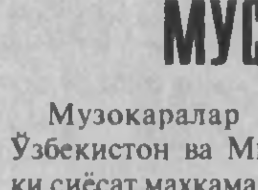

биринчи устун — вилоятлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён

Андижон	**0,92**	**104,44**
Хоразм	1,05	94,81
Наманган	1,45	91,35
Фарғона	1,10	89,13
Бухоро	1,15	85,81
Навоий	1,70	84,93
Тошкент	2,18	76,53
Қашқадарё	1,93	75,77
Қорақалпоғистон Республикаси	1,17	70,76
Сурхондарё	1,23	70,02
Самарқанд	1,72	68,66
Сирдарё	2,16	64,54
Жиззах	2,16	62,78
Республика бўйича	1,51	79,62
1994 йилда	2,11	69,20

* ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР *

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

НОГИРОН БОЛАЛАР БОҒЧА-ШИФОХОНАСИ

Бекобод шаҳридаги «Ўзбекметаллургқурилиш» ҳиссадорлик жамиятига қарашли болалар боғчаси 30 нафар ногирон болани бағрига олди.

Республика ногиронлар жамияти ташаббуси билан Американинг «Каумеркарткеенсарум» халқаро фирмаси ҳамда маҳаллий ҳокимлик кўмагида ташкил этилган бу боғчада кичкинтойлар махсус дастур асосида тарбияланади, малакали тиббий муолажа олади.

ҚИШЛОҚДА — СУТ ЗАВОДИ

Хонқа туманидаги Сарпоён қишлоғида кунига 5 тонна сутни қайта ишлаб берадиган корхона ишга тушди.

Бу ерда тайёрланадиган сут маҳсулотлари туман аҳолисига, шунингдек вилоятнинг бошқа шаҳар ва манзиллари истеъмолчиларига етказиб берилади.

АВТОМОБИЛЬ БОЗОРИ

Нукус шаҳрида автомобиль бозори очилди.

Эндиликда Оролбўйи техника ихлосмандлари бу ердан турли хил русумдаги автомобиллар ва улар учун эҳтиёт қисмлар харид қилиши мумкин. Бозорда мижозлар учун барча қулайликлар яратилган.

ПЛЁНКА ОСТИДА

Олтинкўл туманидаги «Коммуна» жамоа хўжалигининг «Дўстлик» ордени нишондори Сиёсатхон Абдуллаева бошлиқ бригада даласида бу йил антиқа тажриба ўтказилди.

Баҳорда, аниқроғи, апрель ойида плёнка остида бир гектар майдонга «Фарғона-3» навли чигит экилди. Бир текис униб чиққан 155 минг туп ниҳолнинг деярли ҳаммаси сақлаб қолинди. Мана энди шу майдондан 55 центнер пахта териб олинди. Чаноқларда эса ҳали ҳосил мўл. Келаси йили тажриба даласини анча кенгайтириш мўлжалланяпти.

УЗУМ МЎЛ БЎЛДИ

Китоб тумани боғбонлари халқимиз дастурхонини тўкинсочин қилиш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Соҳибкорлар бу йил давлатга 22400 тонна узум топширишга сўз берганлар. Токзорларда режадагидан кўп ҳосил етиштирилди. Узум узиш ва давлатга топшириш қизғин.

СУРАТДА: хўжаликнинг пешқадам ишчиси Шарофат Ҳайдаулова.

ОММАБОП РИСОЛА

Ибн Сино номидаги нашриёт «Ўзбекистон касаба уюшмаларининг шифо масканлари» деб номланган китобчани босмадан чиқарди.

Ушбу рисолада мамлакатимиз ҳудудида жойлашган санаторийларнинг табиий шифобахш омиллари, уларда даволанишга оид кўрсатмалар ва бошқа қимматли маълумотлар берилган.

* ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР *

• Аз-Замахшарий таваллудининг 920, Нажмиддин Кубро таваллудининг 850 йиллиги олдидан

ВАТАН ҚИЁФАСИДАГИ ЁҒДУЛАР

Хоразм вилояти ҳокими Маркс ЖУМАНИЁЗОВ билан суҳбат

— Халқимиз улуғ алломалар Аз-Замахшарий ҳамда Нажмиддин Кубро таваллудининг қутлуғ саналарини кенг нишонлашга қизғин ҳозирлик кўрмоқда. Улуғ бобокалонларимизнинг нурафшон сиймолари қайта тиклангани, халқимиз қалбидан жой эгаллаганлиги беқиёс маънавий-руҳий юксалишлардан далолатдир. Суҳбатимизни ана шу мавзудан бошласак...

— Толега минг бора шукурки, Ватанимиз мустақиллиги халқимизга саодатлар, шарофатлар бахш этди. Зеро, қутлуғ истиқлолгина Ат-Термизий, ал-Бухорий, Баҳовуддин Нақшбанд, Амир Темур, Феруз, Аз-Замахшарий ҳамда Нажмиддин Кубро сингари улуғ аждодларимизнинг номларини фахру ифтихор билан тилга олишга, таваллудларининг муборак саналарини умумхалқ тантанаси сифатида кенг нишонлашга илгари тасаввур ҳам қилиб бўлмайдиган даражада имконлар ва шарт-шароитлар яратиб берди. Атиги беш йил олдин улар ҳақида нима ҳам билар эдик?! Қайси бирисининг таваллуд санасини нишонлаганмиз?!

Шу ўринда бир воқеани ёдга олсам зарар қилмас. Тўрт йилча аввал Хивада вилоят раҳбарлари, зиёлилар билан бирга маънавият масалаларига бағишлаб йиғилиш ўтказдик. Ватан тарихини билиш, улуғларимизнинг хотирасини авайлаб-асраш, уларнинг ўлмас ишларидан ибрат олиш тўғрисидаги сўз Ферузга бориб тақалди. Шунда, Ферузнинг қабри қаерда, деган савол ўртага ташланди. Гапнинг очиғи, кўпчилик бу саволга жавоб топа олмади. Йиғилиш иштирокчиларини суҳбат ўтказилган жойнинг шундоқ ёнгинасидаги Феруз дафн этилган Саид Моҳирўйи Жаҳон мақбарасига олиб боришга тўғри келди...

Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан шоир ва мутафаккир Муҳаммад Раҳимхон Феруз таваллудининг 150 йиллиги кенг нишонланганини, унинг беқиёс аҳамиятини, ушбу тантанани халқимиз катта хурсандчилик билан ўтказганлигини алоҳида таъкидлашни истардим. Бугунги кунда Ферузни эл-юрт яхши танийди. Унинг қабри зиёратгоҳлардан бирига айланди.

Кейинги йилларда ўтказилган бундай тадбирлар, назаримда, ўн йилликларга арзигулик мазмун ва моҳият касб этди. Халқимиз ўзининг маънавият, руҳият, ғурур ва ибрат, таянч тоғларини қайта кашф қилди. Ҳар куни элим деб, юртим деб ёниб яшаш хислатини орттирди.

Мустақиллик шарофати туфайли янги руҳият, орзу-умидлар тўғрисида сўз юритар эканмиз, истиқлолимизнинг ташаббускори ва ташкилотчиси, ҳаётий янгиланишлар ва ислоҳотлар илҳомчиси, юртбошимиз Ислом Каримовнинг халқимиз, миллатимиз бахт-саодати, буюк келажагимиз йўлидаги катта хизматларини айтиб ўтиш зарур. Президентимиз кўп бора таъкидлаганларидек, биз улуғ Ватан фарзандлари, буюк аждодларнинг ворисларимиз. Уларнинг ўлмас ишлари, табаррук номлари билан фахру ифтихор қилиш, улардек ватанпарвар ва фидокор бўлиш лозим.

Аз-Замахшарий ва Нажмиддин Кубронинг нурли сиймолари халқимизнинг Ватанимиз, миллатимиз улуғворлиги, анъана ва қадриятларимиз, аждодларимизнинг бизга мерос қолдирган маънавият мулкларининг беқиёслиги, тарихий илдизларимиз теранлиги тўғрисидаги билим ва тасаввурларини янада бойитди. Ишонч ва илҳомини оширди, руҳини янада баланд кўтарди.

— Аз-Замахшарий ва Нажмиддин Кубронинг жаҳон илму фанига, маданиятига қўшган ҳиссалари ҳақида тўхталиб ўтсангиз.

— Биласизми, бундан анча илгари Аз-Замахшарий «Жаруллоҳ» нисбасини олганлигини эшитганимда, жуда ҳайратга тушдим. «Оллоҳнинг қўшниси» деган ном билан дунёга танилган инсонга яна қандай таъриф ва баҳо бериш мумкин? Унинг «бутун араблар дунёсига араб тилини ўргатганлиги»нинг ўзи ҳам аслида олий таъриф ва баҳодир.

Яна беихтиёр Ватанимиз таърифини қилишга тўғри келади. Ҳар қанча улуғ мартаба ва даражага эга бўлмасин, олим ҳам, ориф ҳам шу Ватаннинг қуёшдек қиёфасини ташкил этувчи ёғдуларидир. Шу сабабли ҳам улуғларимиз ўз номларини эмас, Ватан номини дунёга ёйишга интилганлар. Ўзларининг асосий нисба-тахаллусларини туғилган юрт номи билан боғлашган. Замахшар ҳам аслида қишлоқ номи эканлиги бунга мисолдир. Аллома шу қишлоқни улуғлаб, тахаллусини унинг номи билан Замахшарий деб қўйган.

Замахшарийнинг бизгача етиб келган элликдан зиёд асари илм-фаннинг кўплаб соҳаларига даҳлдор эканлигига алоҳида эътибор қаратсак арзийди. Диний илмларга, луғатшунослик ва арузга, адабиётга, грамматикага, мантиққа оид ноёб рисолалар унинг чинакам нодири даврон, алломаи замон эканлигини қайта-қайта тасдиқлайди. Бундай мутафаккирлар ижоди, илмий меросини умумий баҳолашдан кўра, асарларини ўқиб-ўрганиш, мутолаа қилиш кўпроқ фойдалидир. Минг шукур, бунинг учун кенг имкониятлар туғилмоқда. Замахшарий асарларини таржима қилиш, чоп эттириш йўлида фидокор олимлар ва тадқиқотчилар, муҳаррирлар ва ноширларимиз иш олиб бормоқдалар. Уларга минг раҳмат.

Нажмиддин Кубро ҳақида эса халқимиз илгари оз бўлса-да, маълумотга эга эди. Бу асосан у кишининг авлиёлик кароматлари, қаҳрамонлик шижоатлари тўғрисидаги ҳикоятлар эл оғзида авлоддан-авлодга кўчиб юрганлиги, қабри Кўҳна Урганчда эканлиги билан боғлиқ. Шунингдек, Алишер Навоийнинг «Насойимул муҳаббат» асарида Шайх валитарош ҳақидаги ҳикоят ҳам эл қалбидан жой олган.

Нажмиддин Кубро шахсияти, маънавият ва руҳият даҳоси билан боғлиқ билим ва тасаввурлар бугунги кунда жуда равшанлашди. Маҳаллий рассомларимиз унинг суратини яратишди. Ижодкорларимиз эса унинг эл назарига мос сиймосини муваффақиятли ярата олдилар. Шунингдек, рубоийларини китоб ҳолида чоп эттирдилар.

Нажмиддин Кубро мусулмон оламида ўзигача яратилган диний илмларни, руҳият мулкларини ватанпарварлик, фидокорлик, халқпарварлик мезонлари билан мужассамлаштириб, инсоний, комилий таълимотларни янада юқори кўтарди. Шу сабабли унинг тариқати бутун араблар ва ажамлар дунёсига кенг тарқалди. Кубравийликнинг кўплаб улуғ намояндалари қатор халқлар учун фидокорлик ва қаноат, сабру бардош ва ақлу идрок, камолот намуналарига айландилар.

Шайх Нажмиддин Кубро ҳазратлари аслида олим ва ориф сифатида беназир. Аммо у чинакам ватанпарварлик, қаҳрамонлик тимсоли бўлиб ҳам шуҳрат топган. Юрт бошига кулфат ёғилганда, ёғий бостириб келганда, мислсиз заковат ва илм эгаси ўз Ватанини ташлаб кетмаган. У шаҳид бўлишини билса ҳам, душман билан жангга кирган. Ватан мустақиллиги йўлида жонини ҳам аямаслик унинг учун саодат эди. «Шу Ватанда туғилибмиз, шу Ватанда ўлурмиз» хитоби Нажмиддин Кубро умрининг асосий шиори ва авлодларга қолдирган васияти бўлди.

Бу шиор вақт таъсири остида хира тортиб қолиши мумкинми? Ахир Ватан аслида унга бутун борлиғини, эътиқод-маслагини бахш этган, жондан ортиқ севадиган, лозим бўлса кўкрагини қалқон этиб жонини ҳам беришга тайёр турган фуқаролар билан қудратли ва улуғвор, бедахл эмасми?! Улуғ бобокалонимиз руҳи поклаҳридан мадад олиб, фидокор ва мард ватанпарвар бўлиш бугун ҳам ниҳоятда даркор эмасми? Бу ҳурматли Президентимизнинг ҳам халқ олдига қўйган улуғ шиорларидан биридир.

— Юбилей айёмлари ўтказиладиган кунлар тобора яқинлашаяпти. Табиийки, вилоятда қатор тайёргарлик ишлари амалга оширилмоқда. Ана шулар ҳақида гапириб берсангиз.

— Албатта, тарихий саналарни кенг нишонлаш учун катта ҳозирлик кўрилмоқда. Менимча, улуғ ижодкорлар таваллудларининг қутлуғ саналарига тайёргарлик кўриш, уни нишонлаш, катта оммавий тантаналар ўтказиш ёки қурилишлар қилиш, кўпчиликка дастурхон ёзишдангина иборат эмас. Алломаларнинг юбилейи, аввалambор, унинг Ватан, халқ олдидаги хизматларини кенг эътироф этиш, ўлмас асарларини чуқур ўрганиш, ундан ҳаётий ибрат ва сабоқлар олиш демакдир.

Шу маънода вилоятимизда Аз-Замахшарий ва Нажмиддин Кубронинг ҳаётини ўрганиш, уларнинг меросини оммалаштириш ишига сафарбарлик бошлаб юборилганлигига анча бўлди. Вазирлар Маҳкамасининг Фармойиши бу сафарбарликка катта куч ва рағбат бағишлади.

Вилоятдаги маданий-маърифий муассасаларда, олий ва ўрта махсус ўқув даргоҳларида, ўрта мактабларда шу пайтгача ўтказилган ўнлаб учрашув ва суҳбат-мулоқотларда улуғ бобокалонларимиз ижодий мерослари тўғрисида сўз юритилди. Уларда олимлар, ижодкорлар, зиёлилар, дин арбоблари фаол иштирок этишди. Ўзбекистон Фанлар академияси, Диний ишлар қўмитаси, республика «Маънавият ва маърифат» маркази, нашриётларнинг ходимлари, адибларимиз ҳам қатнашмоқдалар.

Айниқса, Урганч давлат университетида, Хива педагогика билим юртида ўтказилган илмий-амалий конференциялар таъсирчан бўлди. «Буюк бобокалонларимиз»мавзуидаги адабий кечалар ёшларимизда катта қизиқиш уйғотди.

Замахшарий ҳамда Нажмиддин Кубро қабрларини зиёрат қилиш, қадамжоларида бўлиш мақсадида махсус сафарлар, саёҳатлар уюштирилиб турибди.

Вилоят шаҳар ва туманларининг марказий кутубхоналарида Замахшарий ва Кубро бурчаклари, илмий-бадиий асарлар, турли адабиётлар, ёзма манбалар кўргазмалари ташкил этилди. Филармония жамоаси эса қутлуғ саналарга бағишлаб махсус концерт дастурларини тайёрлади. «Маҳаллий саноат» концерни, Хива гилам комбинати ва керамика заводи Замахшарий ва Кубро сурати туширилган буюмларни ишлаб чиқара бошлади. «Хоразм» нашриётида китоблар ва брошюралар тайёрланмоқда.

Вилоят телевидениеси ва радиосида, газеталарда юбилейларга тайёргарликнинг бориши ҳақида кўрсатув ва эшиттиришлар ва туркум мақолалар мунтазам бериб турилибди.

Қўшкўпир туманида Аз-Замахшарий, Хива туманидаги Саёт қишлоғида эса Нажмиддин Кубро мемориал комплексларини бунёд этиш, буюк бобокалонларимиз номи билан боғлиқ ёдгорликларни таъмирлаш ва ободонлаштириш ишлари қизғин олиб борилмоқда.

Бугунги кунда Замахшарий ва Нажмиддин Кубро номи билан аталган мактаблар, кўчалар, муассасаларда ҳам тайёргарлик ишлари жадал боряпти.

Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Мовароуннаҳр мусулмонлар идораси Урганч университети ва Тошкент ислом институти талабалари учун махсус стипендиялар ташкил этиш бўйича таклифларимизни қабул қилганлигини ҳам мамнуният билан айтиш лозим.

Улуғ бобокалонларимизни хотирлаш, улар ҳақида суҳбат, мулоқотлар ўтказиш, илмий-ижодий меросларини чуқур ўрганиш маълум муддатлик иш эмас, албатта. Бунинг учун маълум саналарни кутиб ўтирмаслик керак, деб ўйлайман. Улар тўғрисида ҳар куни сўз юритса арзийди. Уларнинг хотираси бизга ҳамиша қандай муқаддас Ватаннинг фарзандлари эканлигимизни эслатиб, доимо улуғвор ишларга даъват этиб туради.

«Халқ сўзи» мухбири
Ойбек РАҲИМОВ
суҳбатлашди.

Оламда нима гап?

БОШ КОТИБГА ОЧИҚ ХАТ

Афғонистондаги Толибон ҳаракати томонидан тутиб турилган Россия самолётининг етти нафар экипаж аъзолари Президент Борис Ельцин, Татаристон Президенти Ментимер Шаймиев ва БМТ Бош котиби Бутрос Ғолийга очиқ хат йўллади.

«Бизда шундай тасаввур пайдо бўлдики, Россия ҳукумати бизни озод этиш билан шуғулланмаяпти ва бу масалани ҳал этишни Россия Федерациясининг Покистондаги элчихонаси даражасига тушириб қўйди», дейилади очиқ хатда.

СУРАТДА: Кишинёв. Темирйўлчилар саройи.

АНИҚ ХУЛОСАГА КЕЛИШОЛМАДИ

НАТОга аъзо мамлакатлар Ташқи ишлар вазирлари Вильямсбергдаги (АҚШ) учрашув давомида Альянснинг Шарқий Европа мамлакатлари ҳисобига кенгайишини тезлаштириш ёки бу жараёни тўхтатиб туриш ҳақида бирор-бир хулосага кела олмадилар.

Бу ҳақда РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси хабар берди.

ЎТ ОЧИШ ТЎХТАМАЯПТИ

Босния мусулмонлари армияси сербларга қарши ҳужумини Босния ва Герцеговинода ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги битим кучга киргунга қадар давом эттиради, деб баёнот берди Босния мусулмонлари раҳбари Алия Изетбергович.

Ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги битим 10 октябрь куни кучга кирди.

ҲАРБИЙ МАШҚЛАР НИҲОЯСИГА ЕТДИ

НАТО ва унинг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастурига аъзо мамлакатларнинг ҳарбий машқлари ниҳоясига етди.

Ҳарбий машқларда НАТОга аъзо давлатлардан ташқари Чехия, Словакия, Финляндия, Швеция, Литва, Эстония, Польша каби мамлакатларнинг армиялари қатнашди. Унда Беларус, Украина ва болгариялик зобитлар кузатувчи сифатида иштирок этди. Россия Федерацияси ҳарбий машқларга таклиф этилганига қарамай, ўз вакилини юбормади.

ВАЗИР БМТ ҚЎШИНЛАРИНИ КИРИТИШНИ ТАКЛИФ ЭТДИ

Озарбойжон ташқи ишлар вазири Гасан Гасанов БМТ Бош Ассамблеясининг 50-сессиясида жаҳон ҳамжамияти диққатини Озарбойжон-Арманистон можаросига жалб этди.

У муаммони ҳал этиш учун минтақага БМТнинг кўп миллатли қўшинларини киритишни таклиф қилди.

АСКАРЛАР СОНИ ҚИСҚАРДИ

БМТ Бош котиби Бутрос Ғолий Босниядаги тинчликни сақлаш қўшинлари сонини 9 минг нафарга қисқартириш ҳақида қарор қилди.

Бу ҳақда Бош котибнинг расмий вакили Жо Силлс оммавий ахборот воситаларига хабар тарқатди.

ТЎНТАРИШ БАРБОД БЎЛДИ

Франция армиясининг Комор оролларидаги чекланган қўшинлари бу ердан босқичма-босқич олиб кетила бошланди.

Француз қўшинлари Комор оролларидаги давлат тўнтаришига уринишнинг олдини олиш учун юборилган эди. «Азалия» деб номланган ҳарбий операция натижасида Комор ороллари Президенти озод қилинган, давлат тўнтаришига уринганлар эса таслим бўлди.

СЕССИЯ ЯКУНЛАНДИ

Оттавада Россия-Канада ҳукуматлараро иқтисодий комиссиясининг биринчи сессияси якунланди.

Сессия якунларига кўра, икки мамлакат ўртасида атом энергияси, тиббиёт, транспорт, қурилиш соҳаларида ҳамда аҳолининг эркин борди-келди қилиши борасидаги ҳамкорликни кўзда тутувчи ҳужжатлар имзоланган.

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАРНИНГ САЙЛОВОЛДИ РАҚОБАТИ КУЧАЙДИ

Россия Федерациясида бўлажак парламент сайлови арафасида сиёсий партиялар ўртасидаги рақобат кучайиб бормоқда.

Айни вақтда эса мамлакат Бош вазири лавозимини ким эгаллаши мумкин, деган савол оммавий ахборот воситалари диққат марказида турибди.

«Известия» газетасининг ёзишича, агар Бош вазир Виктор Черномирдин истеъфога чиқса, Президент Борис Ельциннинг сиёсий келажаги хавф остида қолиши мумкин.

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

Жанубий Тинч уммон форумига аъзо мамлакатлар мазкур ҳудудда Франция томонидан ўтказилаётган ядро синовларига норозилик намойиши сифатида Франция билан ўзаро алоқаларни узди.

Папуа-Янги Гвинея Бош вазири Жулиус Чан Австралия радиоси орқали бу ҳақда баёнот берди. Мазкур ташкилотга Австралия, Янги Зеландия, Папуа-Янги Гвинея каби мазкур ҳудудда жойлашган 13 та мамлакат аъзодир.

• Фан-техника янгиликлари

ПАХТАНИ ҚУРИТИШ МОСЛАМАСИ

«ПАХТАСАНОАТ» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси яратган бу қурилма пахта тозалаш заводлари ва қабул пунктларида ҳўл пахтани қуритишга мўлжалланган. Қурилма бир соатда намлик миқдори 10 фоизгача бўлган 10 тонна пахтани қуритиш қувватига эга.

Қуритгичнинг саноатга мўлжалланган намуна нусхаси Тошкент вилоятининг Ўртасарой тайёрлов пунктида муваффақиятли ишлатилмоқда.

Қурилмани пахта тозалаш саноат корхоналарида, шунингдек, пахтани сақлайдиган ва қайта ишлайдиган хўжаликларда кенг жорий этиш тавсия қилинади.

КОНСЕРВА ТАЙЁРЛАШ ЛИНИЯСИ

УШБУ линия болалар овқати маҳсулотлари ва консерва саноати, деҳқончилик-саноат мажмуаларини бошқариш тизими, Умумроссия илмий-тадқиқот ва лойиҳа-констуркторлик институти томонидан яратилган бўлиб, мева-сабзавот консервалари, кўпроқ томат маҳсулотлари тайёрлашда қўлланилади.

Линия маҳсулотни ювиш, текшириш, майдалаш (эзиш), уруғини ажратиш қурилмаларидан, буғ манбаидан ташкил топган. У бойитилган томат маҳсулотлари тайёрлаш ва чиқитлардан қимматли ҳисобланган компонентларни борича ажратиб олиш, шунингдек, консерва ичига ҳаво кириб қолишидан сақлаш имконини беради.

Республиканинг мева-сабзавот консервалари саноати корхоналарида, қишлоқ хўжалик бирлашмалари ва комбинатларида фойдаланиш учун тавсия этилади.

УЗУМНИ БАНДИДАН АЙИРАДИГАН ҚУРИЛМА

ТОШКЕНТ ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтида яратилган бу қурилма узумчилик, мева-сабзавот консервачилиги саноати, шунингдек, бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида қўллаш учун мўлжалланган.

Қурилмадан шарбатлар, ичимликлар ва қуруқ мева тайёрлаш билан шуғулланувчи қишлоқ хўжалик комбинатлари ва фирмаларида ҳам фойдаланиш мумкин.

УЗУМ ТУРПИДАН УРУҒНИ АЖРАТАДИГАН ҚУРИЛМА

ҚУРИЛМА Тошкент политехника институти ва «Мева-сабзавот» бош лойиҳа, конструкторлик-технология бюроси ҳамкорлигида яратилган. Узумчилик ва консерва саноати корхоналарида шарбат ва вино маҳсулотлари олиш технологияси жараёнида ҳосил бўлган узум турпи таркибидаги уруғларни ажратиб олишга мўлжалланган.

ТУЗАТИШ

Газетанинг 10 октябрь сонида берилган «Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси» лойиҳасининг 4-бет, олтинчи устун, юқоридан 43-қатордаги «74- модда» «274-модда», 5-бет, биринчи устун, юқоридан 57-қатордаги «20-модда» «220-модда», 58-қатордаги «28, 45-моддалари», «228, 245-моддалари», 85-қатордаги «28, 245-моддалари» «228, 245-моддалари», 100-қатордаги «20-моддасининг» «220-моддасининг», 101-қатордаги «28, 245-моддаларида» «228, 245-моддаларида», 6-бет, бешинчи устун, пастдан 6-қатордаги «74-моддасида» «274-моддасида» деб ўқилсин.

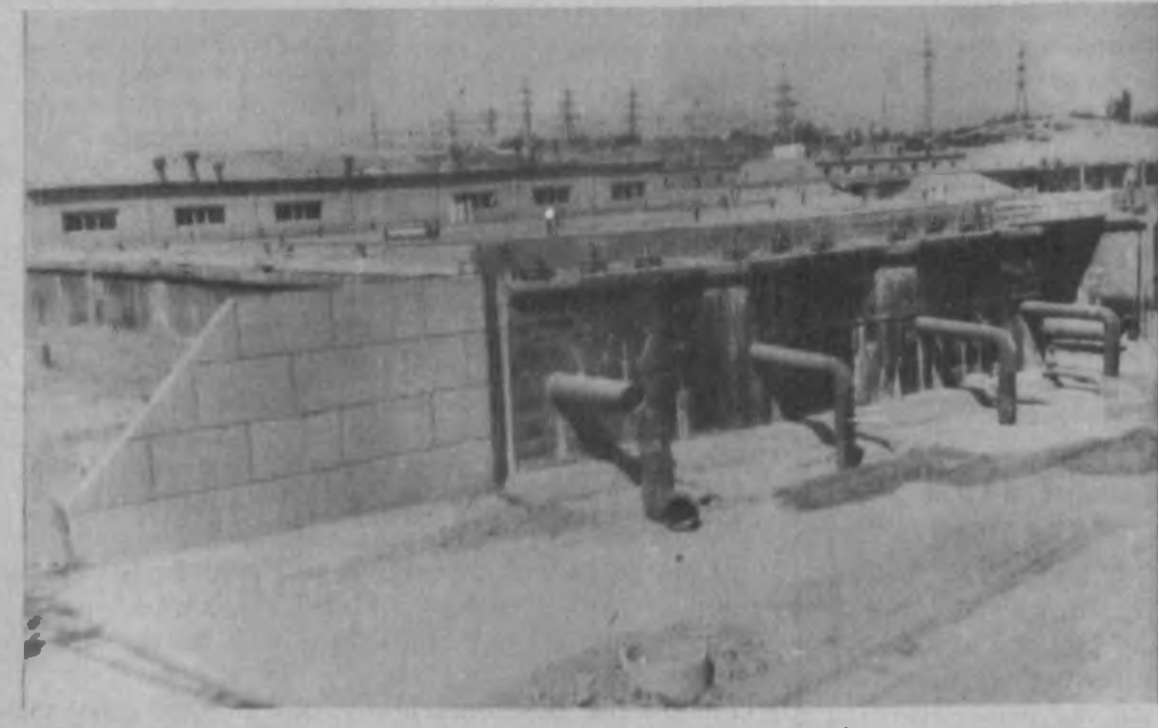

Халқимиз ҳамиша сувни ҳаёт билан, тириклик билан менгзаб келган, унинг ҳар бир томчисини қадрлаган. Сув ҳақида ўнлаб, юзлаб мақол ва маталлар бор. Зеро, уни оби ҳаёт деб бежиз айтишмайди. Унинг қадри бугунги кунда ҳам устивордир.

«Учқўрғон — Наманган» ичимлик суви иншооти ҳам республика ва водийдаги энг катта қурилиш объектларидан ҳисобланади. Мазкур иншоот Наманган шаҳри, Учқўрғон, Чортоқ, Уйчи, Тўрақўрғон туманлари аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлайди. Юзлаб мутахассис ва фидойи ишчиларнинг жонбозликлари туфайли бу иншоот яқин кунларда якунланиш арафасида турибди.

СУРАТЛАРДА: иншоотнинг битган қисми (чапда), ўнгда эса пайвандловчи Маҳмуджон Раҳматуллаев.

Турғунбек МАҲКАМОВ тасвири.

• Ислоҳот қирралари

АБДУРАҲИМНИНГ КИЧИК КОРХОНАСИ

ҚОРАХИТОЙ қишлоғида янги тегирмон ишга тушганини эшитиб, аввалига ишонмагандик. Кейин билсак, қишлоқнинг қоқ ўртасида тадбиркор йигит Абдураҳим Мусурмонов шоли туйдиган янги обжувозни аллақачон ишга тушириб юборган экан.

«ОҲАНГАРОН» ҳиссадорлик жамиятининг собиқ каттагина устахонаси ҳовлисида одамлар гавжум. Биров аравадан шоли туширмоқда, бошқаси оқлатган гуручини ортиб, Абдураҳимга миннатдорчилик билдирганча уйига йўл олмоқда.

Мураккаб технологияга асосланган бу корхона етти дақиқада бир қоп шолини туйиб, оппоқ гуручга айлантираркан. Демак, бир кеча-кундузда 5 тонна шолини бемалол оқласа бўлади.

— Ускуналарни топмасимдан аввал Ўрта Чирчиқ туманининг Кучлик ва Туйтепа аҳоли пунктларидаги электр қуввати билан ишлайдиган жувозларни кўриб келдим, — дейди Абдураҳим Мусурмонов. — Тўғри, уларнинг жувозлари нисбатан кичкина, бир кеча-кундузда 2-3 тонна шолини гуручга айлантиради. Шундай бўлса ҳам синчиклаб ўргандим. Кейин ускуналар сотиб олдим, кўпгина деталларини ўзим ясадим. Хуллас, икки ойда шу жувозни ишга туширдик, ҳар қалай эл кўзига яраб турибди.

Абдураҳим Мусурмонов малакали муҳандис. У узоқ муддат Оҳангарондаги «Сантехлит» заводида, ғалла маҳсулотлари комбинатида ва Янги Ангрен ГРЭС ида муҳандис бўлиб ишлади. Техникани жонидилидан севадиган Абдураҳим кейинги вақтларда ўз корхонасига эга бўлишга аҳд қилди. Шундай катта Оҳангаронда жувозхона ва тегирмонларнинг тақчиллиги уни шунга даъват этди. Кичик корхонанинг айрим деталларини ўзи «Сантехлит» заводида тайёрлади, баъзи ускуналар Янги Ангрен ГРЭСи цехларида ясалди. Қолган деталларнинг ҳаммасини Абдураҳимнинг ўзи ҳозирлади. Шундай қилиб, Қорахитойда янги жувозхона ишга тушди.

Биз Абдураҳим билан жувозхонанинг саҳнларини айланамиз. Анча мураккаб ускуналар ўрнатилган. Шоли новлар орқали икки бора айланади ва сўнгги босқичда оппоқ, тоза гуручга айланади. Жувозхонанинг мураккаблиги шундаки, туйилаётган шоли иккинчи бор айланаётганида кепак ва бошқа чиқиндилар алоҳида новдан тушиб кетади. Айни пайтда бошқа бир ускуна гуручларни оқлайди. Абдураҳимдан оқшоқларнинг чиқишини сўрадим.

— Жувозхонанинг афзаллиги шундаки, у биронта ҳам шолини синдирмайди, бинобарин, мутлақо оқшоқ чиқмайди. Бунга эҳтиёж ҳам йўқ, — деди А. Мусурмонов.

Бостирмалар остида катта-катта шлакоблоклар бор. Маълум бўлишича, корхонада шундай бинокорлик материаллари ҳам пишиқ ва пухта тайёрланар экан. Абдураҳим ғишт ишлаб чиқариш технологиясини ҳам саноат асосида қуртан. Ишлаб чиқарилаётган шлакоблоклар сифатли бўлгани учун харидор сероб.

Биз у билан бошқа бир хонага кирдик. Бу ерда ҳам катта-катта темир ускуналар турибди.

— Яқинда буғдой янчадиган тегирмон қилмоқчиман. Қишлоқ катта, бизга албатта шундай тегирмон керак, — деди Абдураҳим ва бизга қандайдир чизмаларни кўрсатди. — Бу янги тегирмоннинг лойиҳаси. Бир-иккита ускуна тайёрлашга буюртма берганман. Агар ўшалар тайёр бўлса, яна ўн беш-йигирма кундан кейин тегирмон ҳам ишга тушади ва одамлар ўз буғдойларини, маккажўхорию арпаларини шу ерда ун қилиб кетаверадилар. Бошқа яна бир корхона ҳам очмоқчиман, лойиҳасини тайёрлаяпман, балки у макарон ишлаб чиқарадиган цех бўлар...

Абдураҳим Мусурмонов Оҳангаронда биринчилардан бўлиб ўз корхонасига эга бўлди. Бу ишда унга жияни Алимардон Ҳамидов, қайнотаси Сулаймон Юнусалиев ва амакиси Анормат Ражабоев кўмаклашдилар. Шуниси диққатга сазоворки, катта корхонада атиги уч киши ишлайди.

М. ҚАЮМОВ,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

• «Оқ олтин» - 95

ЯЛПИ ХИРМОН 23700 ТОННАГА ЕТКАЗИЛАДИ

Илгари хабар берганимиздек, Асака тумани деҳқонлари мамлакатимизда биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш йиллик режасини уддалашган эди.

— Деҳқонларимиз ялпи хирмон чўғини 23700 тоннага етказиш ниятида. Сўзимизнинг устидан чиқсак, ҳар гектар ердан 40 цетнердан хирмон кўтарган бўламиз, — дейди туман ҳокими Тиловолди Ёқубов.

Тумандаги Ғулом Ёқубов номли жамоа хўжалигига ташриф буюрамиз. Жамоа аъзолари йиллик режани 130 фоиздан ошириб қўйганига қарамай, пайкалларда ҳосил мўл.

Мамасоли Акбаров, Икромжон Абдуллаев, Абдуҳаким Мирзаалиев бошлиқ бригадаларда гектар ҳосилдорлигини 50 центнерга етказиш режалаштирилган. Туманда, жумладан, хўжаликнинг барча бригадаларида теримчи ва ишчи-хизматчилар учун етарли шароитлар мавжуд.

— Жамоамизда нафақат бугунги терим мавсумида, балки йил бошидан буён ишчи-хизматчиларга оби-овқатни бевосита иш жойларида муҳайё қилиб келмоқдамиз. Ўтган йилги ортиқча ҳосилдан чиққан пахта ёғи, жамоанинг ўз чорва моллари эвазига етиштирилаётган сут ва гўшт маҳсулотлари, сабзавот ва мевачиликдан олинаётган баракали ҳосил туфайли дастурхонимиз йил бўйи тўкин. Бугунгача топширилган пахта эвазига ушбу хомашёни қайта ишловчи заводни, таъбир жоиз бўлса, 19 миллион сўмга қарз қилиб қўйдик. Хомаки ҳисоб-китобларга кўра, фақат пахтанинг ўзидан 25 миллион сўм атрофида даромад қиламиз. Давлатга 800 тонна уруғлик пахта сотганмиз. Унга ҳам 20 фоиз қўшимча ҳақ оламиз. Хуллас, деҳқонларимиз бой бўладиган кунлар келди, — дейди жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Ваҳобжон Маҳмудов.

Тоҳир ДОЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЁРДАМГА КЕЛИШДИ

Халқимизда: «Дўст бошинга иш тушганда билинади», деган нақл бор. Ота-боболаримизнинг бу пурмаъно сўзлари ўзбекнинг ҳашарида, тўй-ҳашамларида ўзлигини намоён қилиб келмоқда.

Айниқса, йиғим-терим мавсуми қизғин паллага кирган бугунги кунда ҳашарга чиқиб, эл-юрт маъмурчилиги йўлида асқотадиган қимматбаҳо саноат хомашёсини эгин-сочинли кунларга қолдирмасдан саранжомлаб олишда мамлакатимиз деҳқонларининг бир-бирига кўмакка келиши анъанага айланиб бораяпти. Маълумки, Жиззах вилоятида ишчи кучи етишмаслиги туфайли пахта йиғим-теримида сусткашлик юзага келди. Пайкалларда ҳосил мўл бўлишига қарамай, кунлик терим суръатида жиддий ўзгариш сезилмаяпти. Бунинг устига терим машиналарининг иш унуми ҳам паст. Ана шундай қийин шароитда фарғоналик ҳимматли баланд пахта усталари чўлқуварларга ёрдамга келишди. Дарвоқе, улар ёз жиззахлик ғаллакорларга мададкор бўлишган эди.

Ҳозир вилоятнинг Пахтакор, Зарбдор, Зафаробод туманларида кунлик теримда 7 мингга яқин фарғоналик ҳашарчилар қатнашяпти. Водийнинг Бағдод, Қува, Бувайда туманларидан ташриф буюрган чапдаст йигитлар, чевар теримчилар ҳар беш кунлик якунига кўра 2,5 минг тоннагача пахта теришга эришишаяпти.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ВИЛОЯТДА БИРИНЧИ

ЧОРТОҚ тумани пахтакорлари Наманган вилоятида биринчи бўлиб йиллик режани бажардилар. Давлат қабул пунктларига 8500 тоннадан зиёд қимматли хомашё етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Хомашёнинг ҳаммаси юқори навларга қабул қилинди. Натижада туман меҳнаткашлари бу йил пахтадан юз миллион, жами қишлоқ хўжалиги соҳасидан эса уч юз миллион сўм даромад оладиган бўлдилар.

Туман меҳнаткашларининг бу муваффақиятига, айниқса, «Москва», «Октябрь», Алишер Навоий номли, Ҳ. Олимжон номли хўжаликлар меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликлар миришкорлари ҳар гектар ердан 38-40 центнердан хирмон кўтардилар.

Йиллик режа уддаланган бўлса-да, пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда. Чортоқлик пахтакорлар етиштирилган ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олиб, давлатга яна минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш ва ялпи ҳосилдорликни 36 центнерга етказиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

А. МАДАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ховос туманида ташкил этилган ташвиқот бригадаси тез-тез пахтакорлар ҳузурида бўлиб, уларнинг дам олиш соатларининг кўнгилли ўтишига кўмаклашмоқда. Республика бахши шоирлар кўриги совриндори Акрам булбул Собиров тумандаги «Ҳамроз» бадиий ҳаваскорлик дастаси сафида пахтакорлар ҳузурида бўлиб, ўзининг дилрабо қўшиқлари, термалари билан улар дилига хушнудлик бахш этмоқда.

СУРАТДА: Акрам булбул Собиров.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

• Прокурор минбари

ТАДБИРКОРГА БАРЧА МАДАДКОРМИ?

Мамлакатимизда мулкни хусусийлаштириш, ерни ўзининг ҳақиқий эгасига топшириш жараёни кечмоқда. Биз янгича иқтисодий муносабатларга ўтар эканмиз, бу ҳол муқаррардир. Шу сабабли уни ҳуқуқий жиҳатдан асослаш учун қатор қонунлар ва республикамиз Президентининг фармонлари қабул қилинди. Ана шулардан бири «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонундир.

Хўш, бу қонун талаблари жойларда қандай бажарилаётир? Қуйидаги мақолада Самарқанд вилоятининг Нарпай туманида ана шу йўналишда амалга оширилаётган ишлар, йўл қўйилаётган хато ва камчиликлар ҳақида фикр юритилади.

Бугун мамлакатимиз аҳолиси истеъмол қилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг қарийб тўқсон фоиздан зиёди хусусий секторларда ишлаб чиқарилаётганлиги барчага маълум. Мустақилликка эришилгандан буён ўтган нисбатан қисқа муддат ичида шундай кўрсаткични қўлга киритиш бу борада ниҳоятда тўғри йўл тутилганидан далолатдир. Албатта, бугунги иқтисодий қийинчиликлар деҳқон-фермерларга ҳам барча имкониятдан тўла фойдаланишда маълум мураккабликларни туғдирмоқда. Аммо бевосита туман, хўжаликлар миқёсида ҳал қилинадиган масалалар ҳам борки, шуларнинг пайсалга солиниши бу тармоқни ривожлантиришда катта тўсиқ бўлаётир.

Нарпай туманида ҳозир фаолият кўрсатаётган деҳқон-фермер хўжаликлари сони бир юз етмишга етди. Шуларнинг олтмишдан зиёди ўтган йили тузилган. Қонун бўйича уларнинг ҳар бири тўла мустақил. Шу сабабли хўжалик тузилган пайтидан бошлаб «Тадбиркор» банкининг туман бўлимида ўз ҳисоб рақамини очиши лозим. Аммо ҳозиргача бундай хўжаликларнинг фақат юз йигирматаси ўз ҳисоб рақамига эга, холос. Ёки бошқа хўжаликлар маҳсулот етиштириш, уни завод ва фабрикаларга топшириш билан шуғулланмайдиларми?

Умуман, фермер бўламан, деган ҳар кишининг қўлидан ҳам бу иш келавермайди. Баъзилар ўз имкониятини чамалаб, ана шу юмушга астойдил киришсалар, бошқаси «мен ҳам орада қолмай» деб фақат ҳавас учун қўл уриши мумкин. Шу сабабли деҳқон-фермер хўжалиги тузишга иштиёқманд ҳар бир кишининг бунга имкони ва лаёқатини ўрганадиган махсус комиссия бўлиши лозимлиги «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонунда ҳам кўрсатилган. Аммо Нарпай туман ҳокимиятида масаланинг шу томонига эътибор берилмаганлиги туфайли бундай комиссия тузилмаган. Фермер хўжаликларига ер ажратиш комиссия хулосасисиз, айрим ҳолларда эса фуқаролар йиғинларининг таклифларисиз ҳам ҳал қилиб юборилаверган.

Туман ҳокимияти масъул ходимлари томонидан мазкур қонунда кўзда тутилган талаблар ўрганилмаганлиги оқибатида деҳқон хўжалиги тузиш истагини билдирган шахсларнинг ер ажратиб бериш тўғрисидаги ариза ва мурожаатлари хўжалик раҳбарларига юборилган.

Масалан, тумандаги «Ғалаба» деҳқон хўжаликлари уюшмасида яшовчи М. Муҳаммадиевнинг аризаси уюшма раиси А. Жамиловга йўлланган. Раис эса туман ҳокимиятига М. Муҳаммадиев ижара асосида ишламоқда, деган мазмунда хат юбориш билан чекланган. Худди шунингдек, Ибн Сино номли деҳқон хўжаликлари уюшмасидан Б. Мингбоев деҳқон-фермер хўжалиги тузиш учун ер ажратишларини сўраб мурожаат этганда, унинг аризаси ҳам сансалорлик оқибатида эътиборсиз қолган. Тўғри, баъзи ҳолларда айрим кишиларга рад жавоби беришга тўғри келар. Лекин бундай жавоблар қонуний жиҳатдан асосланган бўлиши ва мурожаат этган кишига бу ҳақда батафсил маълумот берилиши лозим.

Маълумки, «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонунда белгиланганидек, фуқаролар йиғини ер ажратиш тўғрисидаги аризани 15 кунлик муддат ичида қараб чиқиши ва уни қўллаб-қувватлаган тақдирда туман ҳокимидан ер ажратишни сўраши лозим. Ҳоким эса узоғи билан икки ой ичида қарор қабул қилади. Аммо баъзи бир масъул кишиларнинг лоқайдлиги оқибатида фуқароларнинг аризаларини кўриб чиқиш ва ҳал этиш асоссиз тарзда чўзилиб кетмоқда. Бунинг натижасида деҳқон хўжалиги тузиш истагини билдирган одамлар уч-тўрт марталаб туман ҳокимияти ва ҳатто юқори ташкилотларга ҳам мурожаат қилишаётир.

Масалан, «Иттифоқ» деҳқон хўжаликлари уюшмасида яшовчи Тошмурод Ҳайдаровнинг аризасини кўриб чиқиш ҳокимият томонидан беш ойдан зиёд вақтга чўзилган. Худди шунингдек, фуқаролар йиғинларида ҳам ана шундай ҳоллар кўплаб содир этилмоқда. Тумандаги «Қорасирок» фуқаролар йиғинида деҳқон-фермер хўжаликларини ташкил этиш ва ер ажратишга доир мурожаатлар қонунда белгиланган муддатда кўриб чиқилмай, одамларнинг сарсонгарчилигига сабаб бўлаётир. Масалан, шу фуқаролар йиғинида саккиз нафар кишининг аризаси 5—10 ой давомида ҳам кўрилмаган. Баъзиларига нисбатан эса ноқонуний тарзда қарорлар қабул қилинган. Бу билан ўша кишиларнинг ҳақли норозилигига сабаб бўлган, қолаверса, ўша фуқароларнинг қонун билан қўриқланадиган ҳуқуқ ва манфаатлари поймол этилган.

Нарпай тумани ҳокимиятида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Чорвачиликда ислоҳотларни такомиллаштириш ҳамда деҳқон-фермер хўжаликлари ва хусусийлаштирилган фермалар манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қарорида кўзда тутилган талабларнинг бажарилишида ҳам хато-камчиликларга йўл қўйилган. Фаолият кўрсатаётган деҳқон-фермер хўжаликларига ер ажратиш масаласи вақтида ва тўла ҳал этилмаётир. Масалан, Ойбек номли деҳқон хўжаликлари уюшмасидан фермер Собир Рўзиқулов унга ажратилган ерда гипс моддаси ниҳоятда кўплиги сабабли уни алмаштиришни сўраб мурожаат этган. Аммо буни ҳатто туман ер тузиш идораси ходимлари тасдиқласалар ҳам, масалага ўзгартириш киритилмаган.

Юқорида келтирилган ҳолатлардан кўриниб турибдики, Нарпай туманидаги фуқаролар йиғинлари ва хўжаликларда Ўзбекистон Республикасининг «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонуни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорларини бажариш кўнгилдагидек эмас. Бунга асосий сабаб ҳокимиятнинг ушбу соҳага тегишли бўлимларининг масъул шахслари, фуқаролар йиғинлари, хўжалик раҳбарларининг қонун талабларини билмаслигидир.

Фермерларни истиқлолимизнинг илк қалдирғочларига қиёслашади. Қалдирғочлар хонадонга хайр-барака олиб келади, дейишади. Демак, бугун бозорларимизни маҳсулот билан тўлдираётган бу фидоий инсонлар — ўз ишининг устаси бўлган тадбиркор кишиларни оддий мададимизга ҳам муҳтож қилиб қўймайлик. Қолаверса, давлатимизнинг бу ҳақдаги қонуни талаби ҳам шундай.

Зафар ШАМСИЕВ,
Нарпай туманлараро прокурори, адлия маслаҳатчиси.

The U.S. Agency for International Development (USAID) is seeking candidates to fill the vacant position of the USAID Project Management Assistant, whose responsibilities will include contact, research, reporting and administrative assignments in the development and supervision of USAID programs in Uzbekistan. Required qualifications: University degree in the management of economy, business, education, social science or other related fields; several years experience of working In or with Government establishments; fluent knowledge of Russian, Uzbek and English, American Computer literacy. Applications (forms are available from the Embassy or USAID) should be submitted within ten days from the date of the ad. To: The American Embassy, 82 Chilanzarskaya St., Tashkent or USAID, Shark Building, 41 Buyuk Turon St., Tashkent.

"KELAR" фирмаси

Тошкентдаги омборидан қуйидаги товарларни сотади:
➡ Рангли телевизорлар (51 см), чет элники.
➡ Дискли ва кнопкали телефонлар (Германия маҳсулоти).
➡ Хусусий компьютерлар 386DX, 486DX.
➡ Принтерлар EP 0 (Япония маҳсулоти).
➡ Атир совунлар (Ҳиндистон маҳсулоти).
➡ Ҳинд чойи (Ҳиндистон маҳсулоти).

Телефонлар: 62-74-86, 62-90-30, 62-90-67.

Ташкилот

Алоқа учун телефонлар: 45-85-56, 45-19-57.

пул ўтказиш йўли билан ерёнғоқ ва ипгазлама сотиб олади.

Корхона

брезент чодирлар, ДСП, целлофан халтачалар, кир ювиш машиналари, ванна ва ошхона учун смесителлар, горчица кукуни, раковиналар, маҳсулотларни консервалаш учун ярим автоматлар, шпон, чой, истеъмол содаси, сабзавот учун тўрхалталар, ГАЗ-31 автомашинаси, Украинада чиқарилган карамеллар, профнастил, какао, бакал, фужер, рюмкалар, оёққа суртиладиган гигиена креми, аёллар учун туфлилар, совутгичларни пул ўтказиш йўли билан сотади.

Тел.: 45-85-56, 45-19-57.

ACER

Қудратнинг муттасил ўсиши имкониятига эътибор беринг

Жаҳонга танилган Эйсер фирмасининг компьютерлари

486SX/DX 486DX2 IntelDX4™ Chip 100 Mhz Pentium™ Chip 60/66/90/100

Дилерлар:
"Аль-Баргави-Торг" КК: (3712) 55-48-18
"Oriental Express" фирмаси: (3712) 35-73-20, факс: (3712) 35-71-73
"А-ТЕРРА" фирмаси: (3712) 41-33-21 (факс)
"Зергер Лтд" МЧЖ: (3712) 67-24-42
"Бахра-М" фирмаси, Навоий ш.: (43622) 3-31-98, факс: (43622) 3-24-50
"Навруз-ФТ" КК: (3712) 22-42-87
"Майя" акциядорлар компанияси: (3712) 33-14-64, 36-73-52
"Димар-Ф" фирмаси: (3712) 65-94-56

Муаллиф-дистрибьютер - "Нурон Лтд" фирмаси
Тошкент, Буюк Ипак Йўли, 42
Телефон: (3712) 67-85-87.
Факс: (3712) 67-24-50.

Нурон

"JURABEK"

«ЖЎРАБЕК» ХУСУСИЙ ДОРИХОНАСИ ЧОРЛАЙДИ!

Бугунги кунда аҳолининг дори-дармонларга бўлган эҳтиёжини қондириш мақсадида "Жўрабек" хусусий дорихонаси жаҳондаги кўплаб фармацевтика саноати корхоналари, фирмалари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Жумладан, Англиянинг "Стерлинг Хелс" фирмасидан харид қилинган оғриқ қолдирувчи ва иситма туширувчи "Панадол" дорисининг саккиздан ортиқ тури чақалоқдан тортиб то кекса беморларгача даволашда бебаҳо малҳам бўлмоқда.

Panadol Tablets

ҲУРМАТЛИ МИЖОЗЛАР!

Дори-дармонлар танқис бўлиб турган бугунги кунда Сиз учун фақат "Жўрабек" хусусий дорихонасигина дунёнинг исталган бурчагидан дардингизга малҳам бўладиган зарур дори-дармонларни топиб, арзон нархларда етказиб бера олади!

Тўлов усули - турлича.

ДОРИХОНАМИЗ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, "Бешёғоч" майдони, Олмазор кўчаси, 165-уй.
Телефон: 45-60-40, факс: 45-41-46.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Президиуми ва Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси касаба уюшмаси бирлашган қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиги Тўрабек Нигмонович Долимовга ва ЎзР ФА Президиуми Бош илмий-ташкилий бошқармасининг бўлим мудири, профессор Давронбек Нигмонович Долимовга оналари

Инобатхон ва ДОЛИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади ва ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ҳайъати, раҳбарияти ва шахсий таркиби Сирдарё вилояти ички ишлар бошқармаси бошлиғи, ички хизмат полковниги Парда Жумаевга отаси

Абдулла ЖУМАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ЎзФА Математика институти жамоаси институт илмий котиби Р. Муҳаммадхоновага акаси

Тургут МУХАММАДХОНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент педиатрия тиббиёт институти маъмурияти ва патологик физиология кафедраси жамоаси шу кафедра доценти Лола Алимовага турмуш ўртоғи

Тургут МУХАММАДХОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси виночилик филиали директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган муҳандис

Тургут МУХАММАДХОНОВнинг

вафоти муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент педиатрия тиббиёт институти жамоаси 1-болалар касалликлари кафедраси доценти

Дмитрий КУЗНЕЦОВнинг

вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси жамоаси «Саодат» ойномасининг бош муҳаррири, қўмита раёсатининг аъзоси Ойдин Ҳожиевага опаси

Нарзибиби КАМОЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• Бугунги театр санъатига бир назар

САҲНАЛАР ЧАМАН-ЧАМАН

Сўнгги йилларда театр жамоалари ўртасидаги ижодий алоқалар, сафар айирбошлаш камайиб кетди. Театрлар сарф-харажатларни ўйлаб бир жойда туриб қолди. Тошкентга ижодий ҳисобот билан келишлар ҳам барҳам топди. Ана шундай бир пайтда «Наврўз арафаси—95» фестивали жонга оро кирди.

Фестивалда намойиш этилган спектакллар ва умуман кейинги икки йил давомида яратилган саҳна асарлари ҳам мавзу, ҳам жанр, ҳам саҳна услуби жиҳатидан тобора ранг-баранг бўлиб бораётганидан далолат беради.

Чунончи, «Эски мачит» театр студиясининг «Меҳрибонгинам» спектакли ҳаётни айнан акс эттириш услубида ҳал қилинган. Саҳнанинг бутун маконини кўп қаватли уйдаги уч хонали хонадон шакли эгаллаган. Ошхона, ҳожатхона, йўлак, пешайвонгача бор. Кўрпа-тўшак, шкаф, стол, совуттич, газ плитаси, борингки, оилага нима керак бўлса, ҳаммаси мавжуд. Хонадон кўриниши, буюмлар шунчаки жой тасвирини бериб қолмасдан, воқеалар ривожида иштирок этади. Хонадон гўё бошқотирма ичига кирган киши гангиб қоладиган, нурсиз, ҳавосиз, бўғиқ каталакларни эслатади. Соҳиблар ҳам шунга яраша биқиқ муҳитда бир-бирларига нисбатан меҳр-муҳаббатларини йўқотиб қўйган кишилардир. Улар бағритош, қаҳри қаттиқ бўлиб қолишган. Ҳар бирининг ўз фожиаси бор. Ота иши юришмаган, омадсиз киши, аламини ичкиликдан олади. Қиз эридан ажралиб келиб, ота-онасига муте бўлиб қолган. Ўғил таниқли артист бўлиш илинжида, лекин ҳеч шуҳрат тутқич бермаганидан тажанг. Биргина она бечора тиним билмайди, уззукун эри ва болаларининг ғами, рўзғор ташвишлари билан банд. Бамисоли ғилдирак ичига кириб қолган олмахонга ўхшайди. Устига устак, қайси бир жойда онаси ўлим тўшагида. Оилавий келишмовчиликлар, рўзғор ташвишлари, мақсадсиз яшаш охир-оқибатда отанинг ўлими билан тугайди. Оила аллақачон маънавий барбод бўлган. Она қанча ҳаракат қилмасин, оилани сақлаб қолишга қодир эмас. Актёрлар Ойгул Халилова (она), Исоқ Тўраев (ота), Зулайҳо Соҳибова (қиз), Йўлдош Бердиев (ўғил) ўша муҳит, таклиф этилган шарт-шароитларда расмана яшайдилар, ҳар бири ўз қаҳрамонининг феъл-атворини, руҳий ҳолатларини, фожиасини очиб беради. Ҳатто бир саҳнадагина кўринадиган қўшни (Наби Бобожонов), икки меҳмон (Б. Курбонов билан Г. Ражабов ижро этган) ҳам пухта ўйланган аниқ ташқи бичимга ва руҳий қиёфага эга.

«От кишнаган оқшом», «Минг бир кеча» спектаклларини кўрар эканман, Й. Охунбобоев номидаги ўзбек ёш томошабинлар театри ижодий фаолиятида бурилиш юз берибди, деган хулосага келдим. Доимо ёмонлаб келинган саҳна ранг-баранг товланган, актёрларни таниб бўлмайди, илгариги сиқиқлик, бир зайиллик қайда дейсиз, ҳаммалари ҳам енгил ва эркин ҳаракатда — қўшиқ айтишади, ўйнашади, шўхлик қилишади, қийналмай ҳолатдан ҳолатга ўтишади, гоҳ киноятли-кулгили, гоҳ жиддий услубда образларда яшашади. Бундай ўзгаришларда театрнинг бадиий раҳбари Олимжон Салимов билан ёш режиссёр Валижон Умаровнинг хизматлари салмоқли.

Айниқса, «От кишнаган оқшом» спектаклини театр санъатимизда воқеа деса бўлди. Саҳна асарини истеъдодли адиб Тоғай Мурод асарлари негизида саҳналаштирувчи режиссёр О. Салимовнинг ўзи тайёрлаган, Шароф Бошбеков ёрдам берган.

Асарда оддий чорвадорлар Зиёдулло билан Момосулувнинг фожиали қисмати акс эттирилади. Табиатдай беғубор ва пок бу инсонлар аждодларидай чорва билан шуғулланиб, озод яшашни истайдилар, оддийгина инсоний бахтни қўмсайдилар, бироқ мустабид тузум, сиёсат, дўппи деса бошни олиб келувчи корчалонлар уларни мана шу табиий ва камтарона орзу-истакалардан ҳам маҳрум этади. Зиёдуллонинг жондан азиз Тарлон деган отини сўйишади, оғир шароитда хотини Момосулувнинг пушти куйиб, бола кўрмайдиган бўлиб қолади.

Кўриниб турибдики, бундай мавзу, бундай ижтимоий мазмунли муаммони саҳнага олиб чиқиш мураккаб. Бу ишга жиддий ёндашмаса бўлмайди. О. Салимов шуни ҳисобга олиб, спектаклни безашга романтик-фалсафий йўналишда тажриба орттирган туркман рассоми Бердиқули Амансэҳетни жалб этди, композитор Анвар Эргашевга махсус мусиқа ёздирди, бош ролга Фарҳод Аминовни таклиф қилди. Театрдаги бор ижодий куч ва имконият сафарбар этилди. Натижада ўзига хос шартли-мажозий саҳнавий ечим майдонга келди.

Ижрочиларнинг ҳаммаси белгиланган шарт-шароит ва вазифалар доирасида астойдил ҳаракат қилишади. Умумий саҳналар ҳам яхши. Айниқса, қаҳрамонлар Зиёдулло билан Момосулув алоҳида бўртиб туради. Зиёдулло Фарҳод Аминов ижросида содда, ичи билан ташқи бир, самимий, атрофидагиларни табиатнинг бир бўлаги деб билувчи, ўзига хос шоиртабиат инсон сифатида гавдаланади.

Фестивал якунлари, умуман сўнгги йиллардаги театр ҳаётини кузатиш асосида баъзи умумий мулоҳазаларни баён этиш мумкин.

Энди театр раҳбарлари ҳаракатчан, ғайратли, тадбиркор бўлмасалар, замондан орқада қоладилар, ишлари юришмайди. Бир томондан, ўз томошабинларини, иккинчи томондан, ёпирилиб келаётган тожир ва сайёҳ меҳмонларни, ўзга юртлардаги томошабинларни ўйлаб ижод қилишга тўғри келади. Бунинг учун актёрлар ўз билим ва малакаларини оширишлари, хорижий тилларни билишлари керак.

Афсуски, театрлар, уларнинг раҳбарлари юқоридан амру фармонни, давлат маблағини кутиб, эскича, жон куйдирмай, бамайлихотир ишлашга жуда ўрганиб қолганлар. У ер-бу ерга бориб, концерт ёки бирон-бир енгил-елпи томоша кўрсатиб, пул ишлаб келадилар. Ҳа, театр бинолари аксар қишда совуқ, ёзда иссиқ бўлади, томошабин роҳатланиб ўтиролмайди. Бунинг устига театрлар марказда-ю, ишхоналар, турар жойлар чекка-чеккаларда, қатнаш — муаммо. Халқимга хизмат қилай деган театр жамоаси шуни ҳисобга олиб, томошабиннинг келишини кутиб турмасдан, ўзи унинг ҳузурига бориши керак. Кошки ҳар бир театрнинг ҳар жой-ҳар жойда майдонлари, маҳаллада, мактабда, ўқув юртида, ишлаб чиқариш корхонасида, дала шийпонида кўрсатишга мўлжалланган катта-кичик томошалари бўлса...

Бугун театрнинг янги моделларини излаб топиш, ҳаётга татбиқ этиш керак. Давлат театрлари ҳам бўлсин. Давлат ҳомийлиги бўлмаса, санъат инқирозга юз тутади. Лекин давлат театрлари қаторида бақувват корхона ҳисобига ишловчи тўдалар ёки ширкат ва хусусий театрлар ҳам бўлиши мумкинку. Чет элларда бўлганидай, театр тўдасини бир яхши асар атрофига тўплаб, уни саҳналаштириб, томошабин кўтарганича ўйнаб, сўнг бошқа асарга ўтадиган қилиб тузиш мумкин эмасми? Қисқаси, бундан кейин имтиёзли ва имтиёзсиз, репертуарли ёки бир асар асосида ишлайдиган, турғун ёки сайёр, давлат, ширкат, корхона тасарруфидаги ёхуд хусусий, малакали ва ҳаваскор, яъни хилма-хил театрлар бўлишига йўл қўйиш, кўникиш, буни зарурат деб билишга тўғри келади. Шунингдек, баъзи театрлардан бир гуруҳ ижодкорларнинг ажралиб чиқиши, ўз ҳолича алоҳида бир уюшма бўлишидан чўчимаслик керак. Йиллар давомида фалаж бўлиб келган, бирон-бир жиддий иш қилолмай қолган жамоани тарқатиб юбориш, танлов асосида қайта тузишдан ҳам қайтмаслик керак.

Яқин-яқинларгача театр репертуарининг асосини замонавий мавзу ташкил қилиши керак, деган талаб бўларди. Ҳозир бундай талаб ҳамма вақт ҳам тўғри келмаслиги аён бўлиб қолди. Шу куннинг мавзуини ёритувчи тезпишар, саёз, бўш машқдан кўра бирон-бир тарихий асар минг марта афзал. Ўзбекистонда нуқул мумтоз асарларни саҳналаштирувчи ёки бўлмаса фақат Алишер Навоий асарларини саҳналаштирувчи махсус театр бўлса нима дейсиз? Албатта, театр замонавий мавзуни ёритмасдан туролмайди. Театрнинг, актёр ижодининг табиати шундай. У ҳатто тарихий, мумтоз асарларда ҳам ҳаёт келтириб чиқараётган ижтимоий ва инсоний жумбоқларни ечишга, ҳаёт таъсирида туғилган ҳис-туйғуларини тўкиб солишга интилади. Бунда замонавий мавзудаги асар қўл келади. Лекин, афсуски, бугун замонавий мавзуда яхши асар яратилмаяпти. Илгаригидай тўсиқлар, ғовлар йўқ. Мафкура тўқмоғи бошингиз узра осилиб турмайди, эркинсиз, мавзулар эса кўз олдингизда қалашиб ётибди. Лекин барибир яхши асар анқонинг уруғи. Драма, театр ҳаётни айнан акс эттирмайди, балки унинг энг муҳим томонларини бадиий умумлаштиради. Бунинг учун вақт керак. Кўз ўнгингизда рўй бераётган фавқулодда мураккаб воқеаларни, ҳаёт оқимларини, кишилар онги ва ўзаро муносабатларида пайдо бўлаётган ўзгаришларни ҳазм қилиш ва баъзи хулосаларга келиш керак. Яқин ўртада шундай асарлар пайдо бўлишидан умидвормиз.

Муҳсин ҚОДИРОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, санъатшунослик доктори, профессор.

• Шеърият

БИР ТУТАМ НУР ИШҚИДА...

Талашиб, тортишиб бахтли
замон ўтмоқда.
Беш кунлик дунё-ю, даври-даврон
ўтмоқда.
Ҳаёт тилсим, уни сира кашф
этолмай
Кимга ширин бу кунлар, кимга
ёмон ўтмоқда.
Ҳар кимни Оллоҳ қўлласин,
пирлар бўлсин мададкор,
Тиним билмас чўнг ҳаёт
омон-омон ўтмоқда.
Бунда тенгдир шоху гадо, келиб-
кетаверади,
Кетарида тортган алам кўз
ўнгимдан ўтмоқда!
У мезбону сен меҳмон, у мезбону
мен меҳмон,
Кўз ўнгимдан минг йиллик
дастурхон ўтмоқда.
Шоир Тўлқин бир тутам нур
ишқида яшайди.
Умр эса тўхтамагай, ҳамон-
ҳамон ўтмоқда.

* * *

Шундай эркин замонда
ўзинг гулгун замон бўл,
Ҳар яхшига яхши бўлу
ҳар ёмонга ёмон бўл.
Ҳар қувончга шеригу,
ҳар ташвишга мададкор.
Азиз дўстим, тобуткашим,
доимо омон бўл.
Биз ҳам Сизга яхшиликни —
эзгуликни қолдириб,
Бахтли бўлинг, деймиз, юртнинг
эрка ўғил-қизлари!
Бизнинг ота-боболардан
қолмиш шундай дил нақли:
Тоғни талқон қилиб яшар,
аҳил бўлса эл аҳли.
Ўзбекистон — тинчлик юрти,
омон-омон яшайди,
Ўзбек халқи қаддин тик —
тутиб омон яшайди.

ТЎЛҚИН.

АХБОРОТ

"Юлдуз" ҳиссадорлик жамияти ўз акциядорларига

1995 йил 20 октябрда

"Юлдуз" ОТҲЖ акциядорларининг "Юлдуз" ҲЖнинг 1994 йилги молнявий фаолияти якунлари бўйича умумий йиғилиши ўтказалишини маълум қилади.

Йиғилиш клуб залида соат 10.00 да бошланади.
Акциядор иштирокчиларни рўйхатга олиш 9.00 дан бошланади.

Манзилимиз: 700000, Тошкент ш., Амир Темур кўчаси, 60.

Банк реквизитлари: Юнусобод АТ Саноат [illegible] [illegible] х/р 002869923 МФО [illegible]

"Юлдуз" ОТҲЖ бошқарув ҳайъати.

• Бокс

ЮРТИМИЗ СПОРТИНИНГ КАТТА ВОҚЕАСИ

Бокс бўйича 18-Осиё чемпионатининг пойтахтимизда ўтказилиши юртимиз спорти тарихининг яна бир катта воқеаси бўлди. Қитъанинг 19 та мамлакатидан келган бокс делегацияси аъзолари ҳам мамлакатимиз спорти ва спортчилар учун яратилган шарт-шароитлар билан танишар экан, мустақиллигининг тўрт йиллигини нишонлаган Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига қудратли спорт мамлакати, тинчлик элчиси сифатида кириб бораётганлигини эътироф этишди.

— Ўзим боксчи бўлсам-да, футбол ихлосмандиман, — дейди хитойлик Жианг Тао биз билан суҳбатда. — Ўтган йили Японияда ўтказилган 12-Осиё ўйинларида Хитой ва Ўзбекистон футбол жамоалари финалда ўзаро учрашганда ҳаётимда биринчи марта Ўзбекистон деган номга дуч келгандим. Ўшанда футболчиларингиз ғалаба қозониб, менда Ўзбекистон қудратли спорт мамлакати сифатида таассурот қолдирганди. Эндиликда эса бунинг бевосита шоҳиди бўлиб турибман. Чунки 1/8 финалда ҳамюртингиз Руслан Чагаевга ютқазиб қўйдим.

Шунингдек, Бутунжаҳон ва Осиё ҳаваскорлик бокс федерацияларининг президенти Анвар Чаудри ҳам 18-Осиё чемпионатининг ёпилиш тантаналарида мусобақанинг юқори савияда ўтказилганини, бунда эндиликда йирик мусобақаларни ўтказа олиш тажрибасига эга Ўзбекистон спорт жамоатчилиги, жумладан, ташкилий қўмитанинг улуши катта бўлганлигини эътироф этди.

18-Осиё чемпионати баҳслари ҳам жуда қизиқарли бўлди. Бир ҳафта давомида қитъанинг 19 мамлакатидан келган 147 нафар «чарм қўлқоп» усталари Осиё чемпионлиги ва келаси йил Атлантада ўтказиладиган Олимпиада ўйинларига бериладиган 23 йўлланма учун кураш олиб боришди. Бу борада, айниқса, Қозоғистон ва юртимиз боксчиларининг чиқишлари эътиборга молик бўлиб, мутахассису мухлислар бу мамлакатлар ўзига хос бокс мактабига эга эканлигига амин бўлишди.

Мусобақалар олдидан мураббийларимиз асосан уч ёки тўрт вазн тоифаси бўйича энг юқори ўринлар учун кураш олиб боришга ҳаракат қиламиз, дейишган эди. Уларнинг тахмини тўғри чиқди. «Алпомиш» спорт саройида уч марта республикамиз мадҳияси голиблар шарафи учун янгради, олти марта мамлакатимиз байроғи кўтарилди. Бошқача айтганда, вакилларимиз 18-Осиё чемпионатининг олтита медалини қўлга киритиб, умумжамоа ҳисобида 19 мамлакат орасида иккинчи ўринни эгаллашди.

Мамлакатимиз ҳисобига дастлабки медалларни 54 ва 71 кг вазн тоифасида қатнашган боксчиларимиз Темур Тўлаков ҳамда Карим Тўлаганов олиб келишди. Темур ярим финалда деярли тенг курашда қозоғистонлик Бектас Абубакировга ютқазиб (7:9) қўйиб, «бронза» медал билан кифояланди. Карим Тўлаганов ҳам айнан Қозоғистон вакили Ермухан Ибраимовга 7:8 ҳисобида ярим финалда имкониятни бой берди. Ҳар икки вакилимизнинг рақиблари финалда ҳам ажойиб жанг намойиш қилиб, Осиё чемпиони бўлишди.

Мусобақани 12 нафар бўлиб бошлаштан боксчиларимиздан тўрт нафари финалга чиқди ва ўз навбатида келгуси йили Атлантада ўтказиладиган Олимпиада ўйинларига йўлланмани қўлга киритишди. Биринчи вакилимиз андижонлик Муҳаммадқодир Абдуллаев финалда мўғулистонлик Ултумен Туменсетсегга 12:15 ҳисобида ютқазиб қўйди. 75 кг тоифасидаги вакилимиз самарқандлик Дилшод Ёрбеков эса финал жангисиз Осиё чемпионлигини қўлга киритди. Унинг эронлик рақиби финал рингига чиқмади.

67 кг вазнлилар баҳси финалида бухоролик жаҳон кубоги соҳиби Наримон Отаев ва қозоғистонлик Нуржон Симанов учрашди. Унда вакилимиз 14:7 ҳисобида ғалаба қозонди ва Осиё чемпионатининг «олтин» медали билан тақдирланди. Дарвоқе, финалга йўлланмани қўлга киритишган етти нафар қозоғистонлик боксчилардан фақат Наримоннинг рақибигина мағлубият аламини тортди. Қолган барча Қозоғистон вакиллари қитъа чемпионатининг «олтин» медалига сазовор бўлишди ва умумжамоа ҳисобида улар биринчи ўринни эгаллашди. Учинчи ўрин эронлик боксчиларга насиб этди.

Республикамиз терма жамоаси ҳисобига учинчи «олтин» медални 91 кг бўйича рингга чиққан Руслан Чагаев тортиқ этди. У финалда ҳиндистонлик Ларна Сингхни 16:1 ҳисобида мағлубиятга учратди.

УМУМЖАМОА ҲИСОБИДА ЖАМОАЛАР ҚУЙИДАГИ ЎРИНЛАРНИ ЭГАЛЛАШДИ:

	«Олтин»	«Кумуш»	«Бронза»
1. Қозоғистон	6	1	-
2. Ўзбекистон	3	1	2
3. Эрон	1	1	3
4. Таиланд	1	1	1
5. Мўғулистон	1	-	1
6. Филиппин	-	2	2
7. Тожикистон	-	2	-
8. Корея	-	1	5
9-11 Афғонистон	-	1	-
9-11 Индонезия	-	1	-
9-11 Ҳиндистон	-	1	-
12. Хитой	-	-	4
13. Туркманистон	-	-	2
14-17 Покистон	-	-	1
14-17 Тайван	-	-	1
14-17 Япония	-	-	1
18-19 Сингапур	-	-	-
18-19 Кувайт	-	-	-

18-Осиё чемпионатининг тантанали ёпилиш маросимида Атланта Олимпиадасига йўлланма олишган 23 нафар боксчига карнай-сурнай садолари остида беқасам тўн ёпилиб, дўппи кийдирилди. 18-Осиё чемпионатининг «энг яхши боксчи»си деб топилган ҳамюртимиз Дилшод Ёрбековга эса махсус кубок ҳамда гилам топширилди. Шунингдек, Бутунжаҳон ва Осиё ҳаваскорлик бокс федерациялари президенти Анвар Чаудрига Ўзбекистон жисмоний тарбия институтининг фахрий профессорлиги дипломи топширилди.

18-Осиё чемпионатининг ёпилиш тантаналарида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков қатнашди.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

"Бобур" савдо уйи

Тошкентдаги омборидан
УТН маркали плунжерли нараларни
(баҳоси-475 сўм)
ва тракторлар учун
распилиттелларни
(баҳоси-450 сўм)
сотади
Ҳақ тўлаш усули - сизга маъқули.
Мол алмашиш имконияти бор.
Телефон (факс): 78-31-11.

"NATIONAL ELECTRONICS, INC"
компанияси
1995 йил 14-15 октябрь кунлари
соат 9.00 дан 18.00 гача
"SHARP"
Япон фирмаси
маҳсулоти бўлган электр-рўзғор буюмлари кўргазмасига таклиф этади.
Манзил:
Тошкент ш., "Ўзбекистон овози" кўчаси, 2,
"Ўзбектуризм" меҳмонхонаси мажмуи.

TASHKOCAUTO
TOFAŞ FIAT

Tempra SX

"Ташкочавто" –
ТОФАШ-ФИАТ заводларининг Ўзбекистондаги расмий дилери ўз мижозларига
"Доған", "Картал", "ТЕМПРА", "ТИПО" ва бошқа автомобиллар учун барча турдаги эҳтиёт қисмлар сотишга қўйилганлиги ҳақида хабар беради.
Тўлов шакли – ҳар қандай.
Манзил: Тошкент, Ойбек шоҳкўчаси-47.
Алоқа учун телефон: 54-35-98.
Факс: 54-99-27.
"ТАШКОЧАВТО" ўзбек-турк қўшма корхонаси

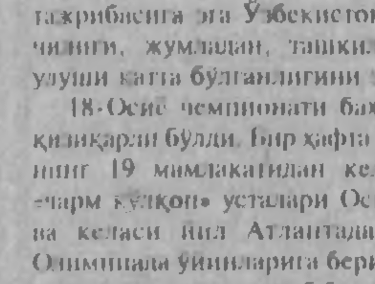

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Ахборот 36-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — Ф. Саиев.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0452. 51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топширилди — 20.40.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00 1 2 3 4 5 6